

man erstatter en Embedsmand de Udgifter, han virkelig har. Det tror jeg ikke, man kan kalde for nogen som helst Forbedring; det er en saa simpel Retfærdighedshandling, at man ikke kan tage den med i Betragtning.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Stiftskapellaner glæder det mig, at den højtærede Minister principielt staar paa det samme Standpunkt som vi; og vi skal i Udvalget forsøge at overbevise Ministeren om, at det baade er økonomisk forsvarligt og praktisk for de forskellige Menigheder, at vi faar disse Stiftskapellanier. — Saa var der endelig den røde Bygning. Naar jeg sagde, at den røde Bygning havde spillet en særlig Rolle, specielt for det Lønningslovsforslag, her er forelagt, synes jeg, jeg havde en vis Ret til at bruge dette Ord. Jeg saa, at det kirkelige Udvalgs Forslag saa nogenlunde var optaget i de foreliggende Lovforslag, undtagen hvad selve Lønningslovsforslaget angaar; men hvor der var foretaget Afvigelser, var det Mindretallet, som i allerhøjeste Grad havde opnaaet Tilslutning i den røde Bygning og havde sat sit Præg paa denne Lovgivning. Med Hensyn til de i den foregaaende Afdeling behandlede Lovforslag saa jeg endvidere, at hver Gang, der var Tale om, at man havde taget Hensyn til Mindretallet i det kirkelige Udvalg, var det igen et bestemt Navn, der knyttede sig til dette. Det er fuldstændig rigtigt, at vi sidder her ganske uafhængige af den røde Bygning, og jeg har ogsaa til Hensigt at tage min Stilling uafhængigt af den.

Kirkeministeren (J. C. Christensen):

Jeg vil gøre det ærede Medlem og de øvrige Medlemmer opmærksom paa, at jeg har været saa forsigtig med Hensyn til det kirkelige Udvalgs Forslag og med Hensyn til det kildne Spørgsmaal om Ejendomsretten, at der findes en Bestemmelse i Lovforslaget om, at Ejendomsretten overhovedet ikke berøres af disse Lovforslag. Jeg tror, at Rigsdagen vil staa sig ved at vedtage det og saa lade Striden fremdeles blive staaende om, hvem der er Ejer. For mig er det afgørende, at Statsmagten stiller Kirkegodset til Raadighed for Folkekirken, og derom har jeg i hvert Fald været enig med det ærede Medlem Hr. Borgbjerg — er det vist — og med hele Forsamlingen.

Moltesen: Det ærede Medlem Hr. Sundbos Udfordring til mig om at optage en Debat om Kirken og Staten skal jeg lade ligge; det bliver der Tid til ved en anden Lejlighed baade her og i Vestjylland. Men jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger til Forslag til Lov om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde, da det er en Lov, der i sin Tid har optaget mig meget her i Rigsdagen. Det er et Lovforslag, der lægger Tyngdepunktet over, hvor det maa ligge, i Menighedens Hænder. Naar man ser hen til den Taknemmelighedsgæld, hvori Nationalmuseet staar til det danske Folk, og den Taknemmelighedsgæld, som Museet atter og atter har udtrykt, tror jeg ogsaa, man kan give disse Nationalværdier, som vore Kirkebygninger er, over i Folkets Hænder, som det her er gjort, og endvidere lægge Enkelthederne over i Ministeriets Hænder, saaledes at dette gennem Anordninger træffer Bestemmelser om de mange Enkeltheder, som vi tidligere har drøftet i den høje Rigsdag.

Jeg synes, at dette er et i reel Henseende godt, men i formel Henseende mindre godt udarbejdet Lovforslag. I § 4 er der Tale om de kirkelige Brugsgenstande eller andet Inventar, om Kirkens hellige Kar, dens Prydelser eller Løsøre af arkæologisk, kunstnerisk eller historisk Værdi. Jeg haaber, at derunder skal forstaaes Kalkmalerierne og Kirkeklokkerne; men skal disse ind derunder, saa er der visse Udtryk i selve Stykket, der maa ændres. Da vi tidligere drøftede dette Lovforslag her i Tinget, drøftede man ikke saa lidt Spørgsmaalet om Kalkmalerierne. Jeg er tilbøjelig til at mene, at det var heldigt, om Kalkmalerierne blev nævnt særlig i § 4. Paa samme Maade var det ogsaa ønskeligt at træffe Bestemmelser med Hensyn til Kirkeklokkerne. Vi ved, hvilken historisk Værdi de har, ogsaa sognepersonlig Værdi. Det har man faaet et stærkt Indtryk af i Sønderjylland, da man hentede Kirkeklokkerne for at støbe dem om. Men muligt er det, at man i en kongelig Anordning eller kongelig Vejledning vil optage Bestemmelser om, hvorledes man skal forholde sig med baade Kirkeklokkerne og Kalkmalerierne. De vil, som sagt, ikke kunne komme ind under § 4, 3die Stykke, medmindre man i formel Henseende træffer nogle Forandringer.